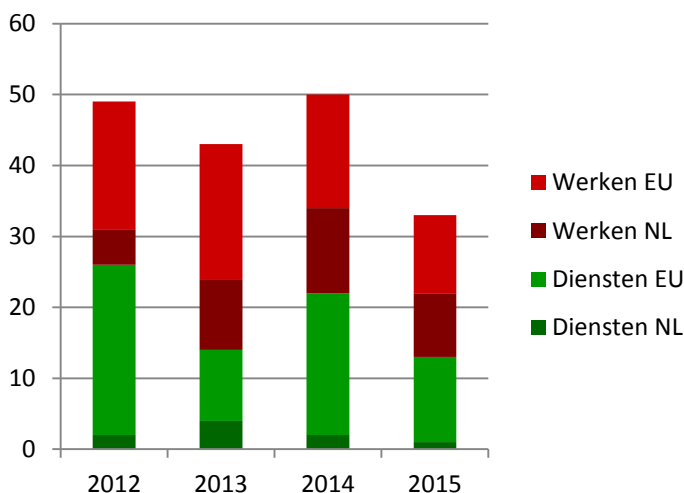

Kwartaalbericht april 2015

Kwart van decentrale aanbestedingen architectuur mislukt

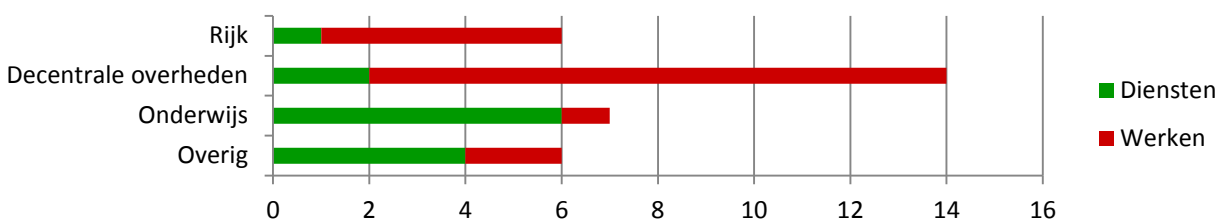
Aantallen

- Het aantal aanbestedingen van architectuuroopdrachten is in het 1ste kwartaal van 2015 sterk gedaald (-34%).
- De verhouding tussen geïntegreerd ($\pm 60\%$) en traditioneel ($\pm 40\%$) aanbesteden stabiliseert.
- Sinds 2013 is de verhouding tussen Europees ($\pm 70\%$) en nationaal ($\pm 30\%$) aanbesteden nagenoeg constant.
- Het percentage werken dat nationaal wordt aanbesteed stijgt echter gestaag (2012 10%, 2013 23%, 2014 24%, 2015 27%), ondanks de trend van regionaal tenderen (meervoudig onderhandse procedures).

Decentrale overheden

- Decentrale overheden zijn verantwoordelijk voor alle stopgezette procedures in de eerste kwartalen van 2012 – 2014.
- Gemiddeld 24% van de door decentrale overheden aangekondigde aanbestedingen mislukt.
- 12 van de 16 stopzettingen betreft DBF en DBFMO.
- Het betreft voornamelijk overheidsopdrachten voor herontwikkeling en/of exploitatie van maatschappelijk vastgoed en leegstand. Vaak zijn de financiële kaders irreëel en worden er geen geldige inschrijvingen ontvangen.

	DB	DBM	DBMO	DBF	DBFM	DBFMO
2012	35%	22%	0%	30%	0%	13%
2013	41%	17%	0%	14%	0%	28%
2014	61%	11%	0%	11%	0%	18%
2015	45%	35%	0%	0%	5%	15%

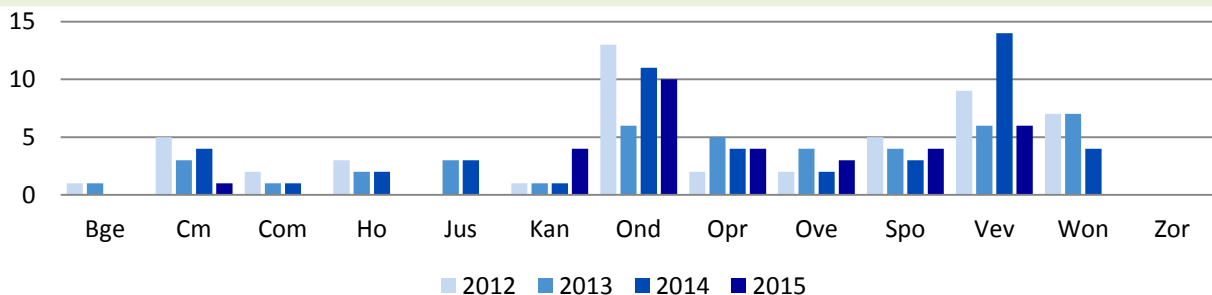

Opdrachtgevers & adviseurs

- Decentrale overheden zijn in het eerste kwartaal van 2015 wederom de grootste opdrachtgever.
- Vooral de rijksoverheid en decentrale overheden kiezen voor geïntegreerde contracten. Onderwijsinstellingen hebben nog altijd een voorkeur voor traditionele contracten.
- Bij traditionele aanbesteding van onderwijsgebouwen treedt de onderwijsinstelling meestal zelf op als bouwheer (2012 50%, 2013 100%, 2014 78%, 2015 75%). Bij geïntegreerde aanbestedingen is dit beeld grilliger (ook vaak gemeente als bouwheer).
- Bij traditionele aanbestedingen wordt minder vaak een adviseur ingezet ($\pm 34\%$; was $\pm 50\%$). Bij geïntegreerd blijft de inzet van adviseurs constant in de eerste kwartalen van 2012 – 2015 stabiel ($\pm 34\%$).

Referentieprojecten

- Er is dit kwartaal veel commotie over de voorwaarden ten aanzien van in te dienen referentieprojecten bij aanbestedingen van architectuuropdrachten. Met name de referentietermijn levert problemen op.
- Ondanks vragen uit de markt houden veel aanbesteders zich aan de strikte termijnen van de Aanbestedingswet: drie (3) jaar voor diensten en vijf (5) jaar voor werken. Door de crisis is er de afgelopen jaren minder gebouwd en beschikken marktpartijen simpelweg over minder relevante referentieprojecten binnen de voorgeschreven wettelijke termijnen. Met name de termijn van drie jaar is problematisch voor architecten. Zo worden onnodig veel geschikte marktpartijen effectief uitgesloten van overheidsopdrachten.
- De aanbestedingsregels bieden wel degelijk ruimte voor ruimere referentietermijnen. Zie [artikel Tender Nieuwsbrief](#) (november 2013)
- Regelmatig worden aanvullende voorwaarden gekoppeld aan de referentietermijn. Projecten moeten binnen deze termijn ontworpen, gerealiseerd en opgeleverd zijn. Iedere aanbesteder hanteert zijn eigen aanvullende voorwaarden. Dit alles leidt tot onoverzichtelijkheid en onnodige uitsluiting.
- De Gids Proportionaliteit stelt dat bij de geschiktheidseisen slechts een referentie per kerncompetentie gevraagd mag worden. Dit principe wordt regelmatig omzeild door in de nadere selectie de ingediende referenties te beoordelen op de overige competenties. Een maximale score is dan alleen te behalen door een aantal identieke projecten in te dienen.

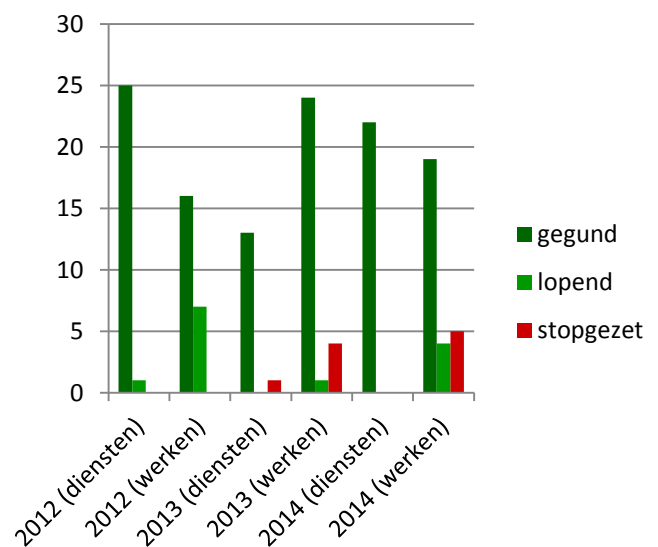
(Bge brandweerkazernes; gemeentewerven en energiecentrales; Cm cultuur en maatschappij; Com commercieel vastgoed; Ho huisvesting overheid; Jus politie en justitie; Kan kantoorgebouwen; Ond onderwijs en onderzoek; Opr openbare ruimte en landschap; Ove overig; Spo sport en ontspanning; Vev verkeer en vervoer; Won woningbouw en gebieds- en locatieontwikkeling; Zorg zorggebouwen)

Dominante opgaven

- Onderwijs en onderzoek en verkeer en vervoer vormen de helft van alle opgaven in het eerste kwartaal van 2015 (2012 44%, 2013 28%, 2014 51%).
- Tegelijkertijd neemt het aandeel van cultuur en maatschappij en woningbouw af en kantorenbouw toe.

Verloop procedures

- Alle aanbestede architectendiensten uit de eerste kwartalen 2012 – 2014 zijn, op 2 na (1 stopgezet, 1 sterk vertraagd), gegund.
- Nog altijd worden gunningen niet altijd op TenderNed en/of TED gepubliceerd, zelfs niet nadat de wettelijke termijn voor publicatie van 48 dagen verstreken is.
- Bij het merendeel van de aangekondigde gunningen wordt de definitieve totale waarde van de opdracht niet vermeld, of wordt opdrachtwaarde € 0,- ingevuld.

Informatie Michel Geertse, info@ontwerpwedstrijden.nl